

CONSTANȚA

APARE DUMINICA

Anul IV. No. 161

Constanța, Duminică 12 Maiu 1896

20 bani număr

PUBLICITATEA IN DOBROGEA

Dacă e adevărat că presa e a patra putere în stat, noi Dobrogenii nu prea ne putem încameta la multa treaba cu aceasta putere.

De opt-spre-zece ani, au vădut lumina tiparului pôte opt-spre-zece fol și reviste de tot felul, odata și de două-ori pe săptămâna, odata sau de două-ori pe luna, dar vicața le-a fost atât de scurta și turburata că e o adevărata mirare că fôia nôstra viaza de patru ani de zile.

Am vădut redactori cari au expiat curagiul lor prin condamnări desonoratôre, alții cari au fost siliți să plece cu nepusa masa, cum se dice, și iar alții carora li s'a sleit cerneala în calimare.

De fapt am ramas singuri singurei; confrății oficiali „Farul Constanței” și „Buletinul Camerei de Comerț” abia zărindu-se din când în când cu câte o circulara sau un anuțiu în fața, iar restul conținând descrieri, de vite pripăsite în comunele rurale.

În mare parte vina la tôte acestea nu e numai a locuitorilor, ci înseși a redactorilor acelor fol, cari uitaū unde sunt, și cui caută să imprime ideile ce puneau în curentul zilei.

Dobrogenii erau numai dobrogenii, și n'au voit cu nici un chip să primească a fi alt-ceva de cât cetățeni ai Regatului Român.

Ei n'au primit să fie mistificați asupra sensului cuvintelor „liberal-conservator”, cu care confrății de sub acel regim îi gratifica, — așa din senin— știind bine că și în timpul turcilor se schimbaū miniștrii, dar că foarte rar era unul mai altmintrenea de cât celalalt.

Ne având nici un motiv a schimba ceva din ținuta lor, ei n'au primit botezul politic cu care agenții locali ai diferitelor partide politice îi imbia, și au lasat să cada ziarele lor de propaganda.

Maifericții în interpretarea sentimentelor politice ale dobrogenilor de cât foștii noștri confrății, constanțeni și tulcenti, dăinuim de 4 ani numai cu concursul și sprijinul conlocuitorilor noștri, cu singura satisfacțiune pentru noi că contribuim la dezvoltarea gustului de a se ceti românește în provincie.

Dacă Liga Culturală, fie și în treacăt, i-ar mai rămânea fonduri și pentru asemenea apostolate, ar trebui să fim între cei d'întăiu măcar printre abonații ei.

O alta cauză a căderii tuturor jurnalelor locale, afară de cele cu curs forțat, mai e administrația în genere a provinciei, care din spirit de economie sau antipatie explicabilă de altmintrenea, nu da preselor nici un concurs.

Peste Dunăre, pe unde presa nu e privita ca un fenomen supărător, unde a lumea început a se deprinde cu ideea că diaristica e folositoare, autoritățile comunale și județiene, stabilimentele publice și de bine-facere, sunt silita a da o estensiune mai mare diferitelor publicații, din care profită pe lângă public și editorii de gazete.

În Dobrogea nu este așa. Aci Consiliul județian, și după exemplul său comunele rurale și chiar urbane, nu cheltuesce nici o centimă pentru publicitatea locală a oricărui lucrări, ori cărei întreprinderi, cât de mare.

Consecințele? Faptele se răsuha singure

Imprumulul de 300000 lei realizat de atâția ani, pentru facerea palatului administrativ, e amenințat să fie stâns prin dobândi și amortismente, fără a se fi facut măcar planul definitiv al ciădrei. Moșia de 1000 hectare a orașului Constanța s'a adjudecat provisoriu asupra unuia dintre cei doi concurenți, pe suma de 5500 lei, cu 1600 lei anual mai puțin de cât arenda pe periodul de 5 ani trecuți. — Și Constanța e alta acum de cât cea de la 1891.

Ne oprim aci la aceste două exemple, destul de sugestive spre a face convingerea ori-cui că greșita e hotărîrea de a se pune tôte speranța de concurența numai în publicitatea ce o pot face gazetele oficiale, dintre care „Farul Constanței” n'are absolut, dar absolut nici un abonat, afară de primăriile din județ.

Aceste gazete ar avea un rol foarte frumos, dacă ar voi să urmărească măcar d-l Prefect actual, acela de a publica, cum o face Monitorul Oficial, ori-ce mișcare în personalul administrativ din provincie, ceea-ce ar fi un câștig pentru întreaga populație și chiar pentru administrație.

Liga culturală

Apel la Cler

Astăzi se încep ședințele Congresului Ligii în București. În ultima ședință ce se va ține mâine la orele 9 a. m. se vor alege 4 membri și un censor în locul celor dimisionați din comitetul central, d-nii V. A. Urechia, G. Cantacuzino, I. Grădiștean, M. Balș și C. Cețian.

Nu știm dacă secțiunea Constanța va fi reprezentată. La 2 conștiri făcute membrilor pentru a se alege delegații pentru congres, n'au răspuns nici

atâția membrii căți ar fi necesari să reprezinte Secțiunea. Acest lucru s'a întâmplat și la congresul trecut. Ni-menea nu mai contribuie cu nimic.

Vom cerceta altă dată cauzele cari au născut sentimentul național până și la românii ardeleni stabiliți aci. Pentru acum facem această dureroasă constatare, cu atât mai dureroasă pentru noi de la acest diar, cari am luat inițiativa formării acestei secțiuni.

Până atunci să facem din adâncul sufletului două urări: D-zeu să înțelepțească pe congresiști, să înlăture din preocupările Ligii politicianismul interior care a otrăvit sentimentul de compătimire frățească până și în inimile celor mai înfocați patrioți! Dumnezeu să inspire miniștrilor Culturii, Primatului României, celorlalți Șefi de Eparchie și Intregul cler, sentimentul datoriei patriotice!

Eminențele Lor nu sunt ministeriabili. Ar putea lua cauza Ligii sub acutul Lor mare și puternic, după cum o face Primatul Ungariei și tot restul clerului ungar de toate confesiunile pentru Cultur-egyletul unguresc, care numără mai multe milioane de fiorini în casa comitetului central.

Causa Ligii culturale e sfântă și mare. Scăpați-o, Înalți Prelați, din mrejele miserabilului politicianism! Faceți ceea-ce au făcut Mitropoliții români, uniți și greco-orientali, Șaguni și Șuloși Transilvaniei și Ungariei, cari s'au pus în fruntea și la baza așezămintelor culturale ale Românilor de dincolo.

Stabiliți o dogmă nouă pentru credincioșii acestei țări: aceea de ași iubi neamul. Intreg poporul românesc vă va bine-cuvânta.

PADURILE DOBROGEI

Studiu asupra sistemului de exploatare

de
PETRE GRIGORESCU
Silvicultor

(Urmare)

23

Nu'mi aduc aminte ca locuitorii să fi reclamat vr'o dată că ele sunt prea departe, ci numai că în parchetele puse în exploatare nu se găseseră asemenea lemne. Se știe că sunt numai două centre mari de păduri de unde de regulă se ieșea lemnăria de lucru de către totalitatea cumpărătorilor: Ciucurova și Tuița, prima în corpul pădurilor din ocolul Babadag și secunda în ocolul Isaccea.

Numcască-se acolo doi șefi de exploatare și la Parachioi cel d'al treilea, pentru pădurile din Silistra-Nouă, sub

direcțiunea și controlul șefului de circumscripție, cărora să se dea câte un guard-ajutor, unul sau doi brigadieri. Acest personal, în vederea unor liste anuale ce ar primi de la Primari constatările de felul și cantitatea materialului de lucru de care locuitorii din comună ar avea trebuință în fie-care an, ar avea destul timp să pregătescă materialul, din o afecțiune, sau chiar din întregime corpurilor, furnizându-l pe un preț stabilit mai d'înainte.—aplicându-se sistemului de tăiere tratamentul ce se apropie mai mult de ceea-ce se numește în silvicultură: grăd nărit.

Să se dică tot regie? Da. În Dobrogea ea nu este o afacere de speculă cum a putut fi cazul la Gura-Motru-lui, Rădești, Seaca-Optășani sau Tarcău. Aci ea se impune prin forța lucrurilor și a împrejurărilor, a căror modificare noi nu o putem nici măcar eluipa Pentru ce? Pentru că cauza rezidă în faptul că toate pădurile sunt ale statului, numai proprietate a lui. N'ași voi să ne cumpărăm cu Turchia, dar pe câtă vreme sistemul de proprietate este același, eu cred că aceleași cauze nu pot produce nici în economia silvică de cât aceleași efecte, adică de a te împedica să lași soarta unui cap de țară pe mâna unui pumn de negustor. Ceea-ce Turchia, adese-ori atât de strâmtorată financiarmente, n'a încercat nici odată, sau n'a putut face în lungimea secolelor de stăpâni ai acestei țări, nu credem că e bine a încerca noi, cărora atâtea alte mijloace ne stau la dispoziție spre administrarea și regenerarea pădurilor.

Dacă totuși nu să admite că regenerarea pădurilor s'ar putea face și fără cooperatiunea unor antreprenori, centrele propuse de noi spre exploatare în regie, nu esclud de loc posibilitatea vânzării altor serii sau cantone; din contră, o măsură se completează prin cea l altă. Facă să această experiență în eficacitatea căreia de altmintrelea nu avem multă încredere. Cel puțin negușătorul ar ști pe ce bază merge la licitație, iar consumatorul ar aprecia, în vederea raporturilor de distanță ce ar avea să parcură, în vederea calității materialului, etc., etc., unde i ar veni mai bine. Cel puțin s'ar stabili niște prețuri mai normale de cât acele ce le-ar fixa singur negustorul, ori de cât acele usitate până acum.

Ceea-ce propunem noi nu este un trafic, ca debite de lemne în fie-care centru de concumație, ori că statul să facă pe chiriștișii, rotarul ori dogarul,

ci unul sau două mari depozite de tot felul de lemne, tăiate, curățite și scose din pădure la locuri accesibile, de oamenii statului; cari să fie atât de bogate în sortimente pe cât sunt trebuințele de multiple: vrea să dică, că, dacă cumpărătorii reclamă într'un an d. es. o sută de mii de merteci sau un milion de araci, agenții statului să se aprovizioneze tocmai de atâta sumă.

Cumpărătorii ar plăti bucuri și supracentimele de tăiere și fasonare brută, în regie, în schimbul siguranței că și găsesse materialul la timp, și al economiei de zile ce argații și necunoscătorii pădurilor perd în căutarea lui.

Câte mii de brațe, așa de scumpe aici, nu s'ar câștiga? câte care ar rămânea nefrânte, numai într'un an? Statul ar putea împinge specula și mai departe de marginea pădurilor; totuși eu nu snt de această părere.

Imi aduc aminte în iarna 1884—85, serviciul silvic era însărcinat a procura carantinei din Tulcea 10 stânjeni lemne. Ele au costat, cumpărate din obor, pe timp când să dădusă voie la vânzări, 32 fr. stânjenul.

Tot în acel timp însă și tot pentru asemenea lemne, autoritățile plăteau stânjenul cu — n'ași vrea să spun un neadevăr — 68 sau 78 franci, unui oarecare furnisor.

Vânzându-se lemnele din pădure, cad cel puțin, 75% din probabilitățile malverosațiunii.

Vom să conchidem din cele ce preced: că lemnăria de lucru și de construcții, nu se poate procura de cât într'ales, după o întindere relativ foarte mare, ceea ce nu o pot face, fără mari pagube și fără pericol pentru viitorul pădurii, de cât agenții Statului.

Terminând cele ce am avut de spus în privința sistemului exploatarei, se venim acum la prețuri.

Va urma

INFORMAȚIUNI

De la 15 Mai se vor pune în circulație biletele cu preț redus pentru stațiunile balneare din țară, pentru ducere și întorcere.

Se vor organiza trenuri de plăcere între București-Constanța în fie-care sârbătoare.

La 12 Mai vor sosi din București pentru a visita Adamclisi d-l Grigorie Tocilescu cu studenții de la arhologie și epigrafie din București.

S'a instituit o comisiune compusă din 15 domni deputați, cari împreună cu d. ministru de finance se vor ocupa de cestiunea reducerii dărilor pentru căile de comunicație și remanierea mai multor imosite.

Se afirmă că reînnoșirea relațiilor diplomatice între România și Grecia este un fapt împlinit și că, drept consecință mutuală, s'au reluat tratările pentru încheierea unui tractat de comerț între România și Grecia.

Consiliul comunei urbane Hârșova din Județul Constanța s'a dizolvat, numinduse membrii în comisiunea interimară d-nii Ion Belu, Petrache Costovici, Leonida Nicolaidi, Ioachim Nica și Selim Memet, dintre cari d. Ioan Belu ca președinte.

Studentii germani antisemiți din Viena au publicat un protest împotriva sărbătorilor milenare. Protestul este semnat și de studenții de alte naționalități precum ruși, sârbi și români. Autoritățile universitare și polițienești au intervenit, probabil după insistența guvernului ungar. E vorba să se ia măsuri aspre în privința studenților străini cari au aderat la protest.

**

Tribuna publică următorul comunicat, în fruntea unui număr al său:

După ce primăria din loc printr-o rezoluțiune neîntemeiată în lege a oprit ținerea conferinței convocate de mine pe 15 Maiu a. c. în contra cărei opriri am insinuat recurs, mă văd necesitat să amân ținerea acestei conferințe pe timp nedeterminat, ceea ce aduc la cunoștința celor convocați.

SIBIU, 12 Maiu n. 1896

Dr. Ioan Rațu.

Ministru de Interne a cerut consiliilor județene din țară să își dea părerea dacă n'ar fi mai bine ca comunele rurale să fie obligate a depune la casa de depuneri câte una la sută din veniturile lor, pentru că la caz când grindina ar distruge recolta sătenilor, aceea să poată fi despăgubiți măcar în parte.

Răspunsul consiliilor județene va face pentru la toamnă, obiectul unui proiect de lege.

Organul personal al prințepelui de Bismarck, „Hamburger Nachrichten“, publică un articol de fond despre mileniu, atribuit chiar fostului cancelar german.

Iată cum sunt judecați Ungurii în acest articol:

„Națiunea maghiară n'a format niciodată un stat, iar Ungaria n'a fost niciodată o dată stat independent.

Maghiarii, numărând inclusiv ovrerii, 7 milioane și un sfert, nu alcătuiesc nici jumătate din populațiunea Transleithaniei, iar influența lor politică și forța lor militară, pot conta în câmpul Europei numai alipiți fiind la puterea întregii monarchii.

„Grandomania Maghiarilor își găsește contrapunctul său, spre cel mai mare bine al lumii, numai în persoana actualului purtător al coroanei Sf. Ștefan“.

Ministru de Interne a decis ca orice corespondență expedită din Constantinople francată cu mărci poștale românești să fie considerată ca prezentată pe teritoriul român și deci să se predea destinatarilor fără nici o percepere de taxă, dacă francarea în Constantinople s'a făcut în mod suficient și a se percepe taxa numai la acele corespondențe cari s'au expedit de acolo insuficient francate.

Toate timbrele și cărțile poștale expediate din România la Constantinople vor purta pe dăsele o stampilă care va indica valoarea acelor timbre și în monedă otomană.

Ast-fel timbrul de 25 bani va purta stampila de un piastru; cel de 10 bani stampila de 20 para; cel de 5 b. stampila de 10 para și cărțile poștale de 10 bani, stampila de 20 para.

Prin decretul semnat mai zilele trecute de M. Sa, sunt numiți:

D. Chr. Georgescu, actual supleant la trib. Constanța, procuror la același tribunal, în locul d-lui Tase Theodorescu, care va fi chemat la altă funcție.

D. G. Ștefănescu-Goangă, actual judecător de pace la Constanța, supleant la trib. Constanța.

B. Al. Delladecima, actual substituit la trib. Constanța, judecător de pace la Constanța.

D. I. V. Crețu, substituit la trib. Constanța.

Trecătorea spre Hasancea peste linia ferată Constanța-Canara e neaccesibilă. Face bine onor. direcție să facă umpluturile necesare.

Iluminatul orașului a venit din nou în discuția consiliului comunal, în urma unor observații ale consiliului tehnic. Am fost și suntem dușmanii hotărâți ai sistemului de iluminat propus și adaptat prin petrolul și îl vom combate în numeroase viitoare.

Lucrările de parcelarea loturilor pentru noul cartier, trimise la minister spre aprobare, d-l ministru a cerut avizul d-lui prefect asupra acestor lucrări și un plan general al orașului pe care să fie raportat planul de parcelare.

Credem a ști că actualul prefect d. T. Quintescu împărtășește pe deplin ideea de a se localiza românii în Constanța.

Zilele acestea va sosi în orașul nostru d-nul ministru al cultelor P. Poni spre a vedea de necesitățile înființării gimnaziului și probabil spre a vedea construcțiile de școală din Cara-murat și Carol I.

După informațiunile ce avem, în curând va sosi în orașul nostru o comisiune compusă din mai mulți d-ni ingineri, între cari și d-nul Saligni, directorul C. F. R. spre a studia cestiunile tehnice și de viitor ale orașului, precum și proiectul de aducerea apei în oraș.

În numărul viitor vom reveni asupra cestiunii d-ului C. F. din lungul aleii de pe strada Carol I în a cărei desființare e necesară.

Agent achizitor al societății „Unirea“ a fost numit cu începere de astăzi d. Ilie Banciu, pe care îl recomandăm tuturor amicilor și celor 300 abonați ai nostruilor din județ.

D. I. Verzeanu a plecat la București să ducă petițiunea locuitorilor de prin prejur cari cer înălțarea judecătorei de Cogealac.

D-nul Ministru de finance a sosit a seara în orașul nostru.

Seminarul mohamețan creat de d-nul Ministru Poni acum 3 ani, are multe lipsuri asupra cărora vom reveni în numărul viitor.

D. Ioniță Nistor din Tecoșof reclamă că n'a primit de cât 2 numere din ziarul nostru anul al IV-lea. Avisăm d-ului diriginte de la Cogealac casul.

Am pierdut o poliță de lei 300 cu ordin deschis cu termen de plată la 10 Iulie a. c. ordin deschis semnat de Șt. Athanasiu. Cine o va găsi este rugat a o depune la Poliție, contrariu o consider ca anulată.

M. Hasan

Un tânăr venind a se stabili în acest oraș, dorește a ocupa un post ca contabil, vânzător sau magasiuer în o casă de comerț.

Vorbește limba Germană, Franceză, Greacă și Română. Pretențiunile modeste.

A se adresa la C. P. Librăria Nicolăescu Constanța.

CONSTANȚA

MARELE
Hotel Metropol

— CONSTANȚA —

Restaurat și Mobilat din nou

BUCATARIA

Română, Francesă și Germană

Restaurant de Primul rang

Poziția cea mai frumoasă

CENTRUL ORAȘULUI

Pensiune în condițiuni avantajoase. — Abonamente cu luna, à la carte și Cărțile cu cupoane

CONSTANȚA

Ștefan H. Macry

Avocat

Licențiat în drept și fost Magistat la Tribunalul Braila stabilindu-se în orașul Constanța strada Romană casele D-lui Pavel Stoescu lângă Fotografia D-lui Degen să însărcinează cu afacerea proceselor civile și corecționalii înaintea tuturilor Instanțelor din Dobrogea și din Țară, asemenea cu orice act ne notariat, și cu împrumuturi la creditele urbane și Rurale din București.

Oreie de consultații de la 7-10 a. m. și de la 3-6 p. m.

Restaurantul Capaie bine cunoscut publicului local și atât de apreciat de toți vizitatorii băilor de mare, s'a mutat în localul și grădina după strada Ovidiu, în apropiere de piața centrală Independenței. Grădina are acces direct la halta Thetis, iar pavilionul dominază într-o privescătoare a semicerului portului.

Restaurantul și Grădina 10 Maiu vor fi din nou aranjate

Bucătărie Franceză

Sub conducerea d-lui Step. Maieștru de bucatarie

LEGATORIE DE CARȚI

Subscrisul aduc la cunoștința onor. publică că am înființat pe lângă atelierul meu de tipografie și un atelier de **legătorie special**, angajându-mă a legă:

Cărți, reviste, note de pian, a încadra rame și în fine tot ce atinge de această branșă

D. Nicolaescu.

„UNIREA”
Societate generală de Asigurare Mutuală
DIN BUCUREȘTI

Autorizată prin Înaltul Decret Domnesc sub No. 1536 după deciziunea consiliului de miniștri de la 27 Iunie 1877, *Monitorul oficial* No. 160 din 6 (28) Iulie

Acastă societate de proprietate asigură contra incendiului, imobile, fie construite de zid, paiantă sau gard, fie acoperișul lor cu tinichea, olane, șindrilă, trestie etc. Plata asigurării e cu mult mai scăzută, aproape pe jumătate de cât celelalte societăți cari fac o speculă din premiile asiguraților.

Deosebit de aceste clădiri, societatea mai asigură contra incendiului:

Mobile, Mărfuri, Produse, Pae și Nutrețe în Șire, Stogur, clăi pe câmp liber și în magazii

Societatea „Unirea” mai face asigurări asupra „Vieții” în toate combinațiunile utilizate și anume:

- Asociațiuni mutuale de supra-veșuire,
- Asociațiuni mutuale cu produs minimal garantat și cu participare de 85 la sută.
- Contra-asigurări cu 8 la sută dobândă și fără dăbândă.
- Capitaluri fixe în cas de deces cu beneficiul etății.
- Asigurări temporale și
- Rente viagere în diferite combinațiuni.

Asemenea mai asigură contra riscurilor de „Grindină,” precum și contra riscurilor de transport pe fluviu, mări și corpuri din vase, toate aceste asigurări „Unirea” le face cu precuiri reduse.

Informațiuni și prospecte se dau în București la Direcțiunea generală strada Domnei No. 2, iar în districte la agențiile respective din orașe.

Direcțiunea generală

Societății de asigurare „Unirea” mai mutuală

Ocaziune Bară**De vânzare**

Una tipografie și legătorie de cărți bine montate, având 2 mașini pentru tipărit și una mașina mare cel mai modern sistem pentru tăiat.

TIPOGRAFIA

este îndestrată cu tot materialul necesar și în stare a executa lucrări în limbile română franceză și greacă, posedând litere de toate caracterele și din cele mai moderne, iar

Legătoria de Cărți

are aparatele și ustensilele în perfectă bună stare.

Atelierul este instalat în centrul orașului CONSTANȚA la cea mai bună poziție și deja are lucrări angajate care dau materie de lucru pentru mai mult timp.

Condițiunile de plată sunt foarte favorabile; se pot efectua și în rate lunare, trimestriale sau semestriale, dar vor fi garantate.

Doritorii să se adreseze proprietarului lor d-lui DIMITRIE NICOLAESCU în Constanța.

În vederea viitorului ce are orașul Constanța ca singur punct de export și ca stațiune balniară, cum și a marilor lucrări întreprinse, de stat și societăți particulare, este în adevăr o ocaziune rară, pentru cei ce ar voi să ia această afacere, care oferă cele mai mari și sigure șanse de câștig.